

GUIA DOCENT DE CENTRES ISEACV  
GUÍA DOCENTE DE CENTROS ISEACV

Curs /Curso  
**2025/2026**

| 1 Dades d'identificació de l'assignatura<br>Datos de identificación de la asignatura                   |                                                                                                                                                                                  |                                                                                        |          |                      |                                                |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|----------|----------------------|------------------------------------------------|
| Nom de l'assignatura<br>Nombre de la asignatura                                                        | ESCENIFICACIÓ II<br>ESCENIFICACIÓN II<br>STAGING II                                                                                                                              |                                                                                        |          |                      |                                                |
| Crèdits ECTS<br>Créditos ECTS                                                                          | 6                                                                                                                                                                                | Curs<br>Curso                                                                          | 3r<br>3º | Semestre<br>Semestre | 1r<br>1º                                       |
| Tipus de formació<br>Tipo de formación<br>bàsica, específica, optativa<br>básica, específica, optativa | Obligatòria<br>Obligatoria                                                                                                                                                       | Idioma/es en que s'imparteix l'assignatura<br>Idioma/s en que se imparte la asignatura |          |                      | Valencià/Castellà<br>Valenciano/<br>Castellano |
| Matèria<br>Materia                                                                                     | Escenificació<br>Escenificación                                                                                                                                                  |                                                                                        |          |                      |                                                |
| Títol Superior<br>Título Superior                                                                      | Títol Superior d'Art Dramàtic<br>Título Superior de Arte Dramático                                                                                                               |                                                                                        |          |                      |                                                |
| Especialitat<br>Especialidad                                                                           | Direcció escènica i Dramatúrgia<br>Dirección escénica y Dramaturgia                                                                                                              |                                                                                        |          |                      |                                                |
| Centre<br>Centro                                                                                       | Escola Superior d'Art Dramàtic de València<br>Escuela Superior de Arte Dramático de Valencia                                                                                     |                                                                                        |          |                      |                                                |
| Departament<br>Departamento                                                                            | Direcció Escènica i Escenografia<br>Dirección Escénica y Escenografía                                                                                                            |                                                                                        |          |                      |                                                |
| Professorat<br>Profesorado                                                                             | Pau Pons Sánchez de las Matas<br>Rafael Félix Rodríguez Marzo                                                                                                                    |                                                                                        |          |                      |                                                |
| e-mail<br>e-mail                                                                                       | <a href="mailto:mp.ponssanchezlasma@iseacv.gva.es">mp.ponssanchezlasma@iseacv.gva.es</a><br><a href="mailto:rf.rodriguezmarzo@iseacv.gva.es">rf.rodriguezmarzo@iseacv.gva.es</a> |                                                                                        |          |                      |                                                |

**1.1 Objectius generals i contribució de l'assignatura al perfil professional de la titulació**  
*Objetivos generales y contribución de la asignatura al perfil profesional de la titulación*

Coneixement dels principis dels diversos mètodes i escoles d'escenificació (DOGV 6648, 10.11.2011). Desenvolupament del procés d'elaboració d'un projecte d'escenificació i posterior aplicació del mateix sobre una proposta escènica personal i concreta.

Plantejament de la relació entre ètica i estètica i els diferents llenguatges que participen en la creació escènica, així com la relació entre la direcció i la resta dels col·laboradors artístics i especialistes que participen de la creació. Ús del quadern de direcció com a ferramenta de treball i objectivació del procés creatiu.

*Conocimiento de los principios de los diversos métodos y escuelas de escenificación. (DOGV 6648, 10.11.2011). Desarrollo del proceso de elaboración de un proyecto de escenificación y posterior aplicación del mismo sobre una propuesta escénica personal y concreta.*

*Planteamiento de la relación entre ética y estética y los diferentes lenguajes que participan en la creación escénica, así como la relación entre la dirección y el resto de los colaboradores artísticos y especialistas que participan de la creación. Uso del cuaderno de dirección como herramienta de trabajo y objetivación del proceso creativo.*

**1.2 Coneixements previs**  
*Conocimientos previos*

Requisits previs, mínims o necessaris per a cursar l'assignatura. Coneixements recomanats i/o relació amb altres assignatures de la mateixa titulació  
*Requisitos previos, mínimos o necesarios para cursar la asignatura. Conocimientos recomendados y/o relación con otras asignaturas de la misma titulación*

En aquesta assignatura s'aprofundeix sobre els coneixements i les destresses adquirides en les assignatures que han desenvolupat la matèria en els cursos anteriors, que l'alumne/a deurà emprar amb solvència, per la qual cosa no es podrà avaluar si no s'han aprovat Introducció a l'escenificació I-II (1r.) i Escenificació I (2n.)

*En esta asignatura se profundiza sobre los conocimientos y las destrezas adquiridos en las asignaturas que han desarrollado la materia en los cursos anteriores, que el alumno/a debe manejar con solvencia, por lo que no se podrá evaluar si no se han aprobado Introducción a la escenificación I-II (1º) y Escenificación I (2º).*

## 2 Competències de l'assignatura

### Competencias de la asignatura

Les competències venen establides en els plans d'estudis publicats en la corresponent orde de 2 de novembre de 2011. Es convenient detallar el grau de contribució de l'assignatura a l'adquisició i desenvolupament de cada competència (molt, prou, un poc, poc)

*Las competencias vienen establecidas en los planes de estudios publicados en la correspondiente orden de 2 de noviembre de 2011. Es conveniente detallar el grado de contribución de la asignatura a la adquisición y desarrollo de cada competencia (mucho, bastante, algo, poco)*

#### COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

CE3. Planificar i conduir el procés general de creació de l'espectacle, aplicant la metodologia de treball pertinent.

#### COMPETÈNCIES GENERALS:

CG2. Comprendre psicològicament i empatitzar per a entendre i sentir les vides, situacions i personalitats alienes, utilitzant de manera eficaç les seues capacitats d'imaginació, intuïció, intel·ligència emocional i pensament creatiu per a la solució de problemes; desenrotllant la seua habilitat per a pensar i treballar amb flexibilitat, adaptant-se als altres i a les circumstàncies canviants del treball, així com la consciència i l'ús saludable del propi cos i de l'equilibri necessari per a respondre als requisits psicològics associats a l'espectacle.

CG3. Potenciar la consciència crítica, aplicant una visió constructiva al treball de si mateix i dels altres, desenrotllant una ètica professional que establisca una relació adequada entre els mitjans que utilitza i els fins que persegueix.

#### COMPETÈNCIES TRANSVERSALS

CT2. Arreplegar informació significativa, analitzar-la, sintetitzar-la i gestionar-la adequadament.

#### COMPETENCIAS ESPECÍFICAS:

*CE3. Planificar y conducir el proceso general de creación del espectáculo, aplicando la metodología de trabajo pertinente.*

#### COMPETENCIAS GENERALES:

*CG2. Comprender psicológicamente y empatizar para entender y sentir las vidas, situaciones y personalidades ajenas, utilizando de manera eficaz sus capacidades de imaginación, intuición, inteligencia emocional y pensamiento creativo para la solución de problemas; desarrollando su habilidad para pensar y trabajar con flexibilidad, adaptándose a los demás y a las circunstancias cambiantes del trabajo, así como la conciencia y el uso saludable del propio cuerpo y del equilibrio necesario para responder a los requisitos psicológicos asociados al espectáculo.*

*CG3. Potenciar la conciencia crítica, aplicando una visión constructiva al trabajo de sí mismo y de los demás, desarrollando una ética profesional que establezca una relación adecuada entre los medios que utiliza y los fines que persigue.*

#### COMPETENCIAS TRANSVERSALES

*CT2. Recoger información significativa, analizarla, sintetizarla y gestionarla adecuadamente.*

| <b>3 Resultats d'aprenentatge</b><br><i>Resultados de aprendizaje</i>                                                                                                                                                                                                       |                                                               |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|
| RESULTATS D'APRENTATGE<br><i>RESULTADOS DE APRENDIZAJE</i>                                                                                                                                                                                                                  | COMPETÈNCIES RELACIONADES<br><i>COMPETENCIAS RELACIONADAS</i> |
| <p>R.1. Identificar el director d'escena en la història i en la cultura de hui. Relacionar l'ètica i l'estètica en el treball de direcció escènica.</p>                                                                                                                     | CG3, CT2                                                      |
| <p>R.2. Aprofundir en el coneixement i ús dels conceptes i lèxic específics de l'escenificació.</p>                                                                                                                                                                         | CE3, CT2                                                      |
| <p>R.3. Augmentar el domini dels elements formals dels diferents llenguatges escènics, per a configurar un projecte de realització escènica.</p>                                                                                                                            | CE3                                                           |
| <p>R.4. Desenvolupar les diferents etapes de la ideació d'una proposta escènica, ajustant-se a una planificació temporal.</p>                                                                                                                                               | CE3, CT2                                                      |
| <p>R.5. Dissenyar l'estructura i el desenvolupament d'un procés d'assajos en funció de les característiques de la proposta d'escenificació.</p>                                                                                                                             | CE3, CT2                                                      |
| <p>R.6. Construir una proposta d'escenificació, atenent a uns objectius ètics i estètics, amb rigor, risc i coherència.</p>                                                                                                                                                 | CE3, CG2, CG3, CT2                                            |
| <p>R.7. Saber conformar un quadern de direcció amb claredat i rigor, concebut com eina de treball fonamental en la ideació de la proposta, des de tots els punts de vista: ideològic, metodològic, estètic i tècnic.</p>                                                    | CE3, CG2, CG3, CT2                                            |
| <p>R.8. Obrir-se al descobriment creatiu, qüestionant les pròpies certeses, escoltant de forma activa les idees alienes i desenvolupant un esperit crític i d'aprenentatge permanent.</p>                                                                                   | CG2, CG3                                                      |
| <p>R.9. Ser capaç de portar a terme un treball col·laboratiu, configurant una dramaturgia conjunta, assolint els diferents tipus de responsabilitats i dissenyant les dinàmiques de funcionament que asseguruen l'aportació equilibrada de tots els membres de l'equip.</p> | CE3, CG2, CG3                                                 |
| <p>R.10. Desenvolupar les habilitats de relació amb un equip humà, assolint les responsabilitats de lideratge des del respecte a l'altre.</p>                                                                                                                               | CG2, CG3                                                      |
| <p><i>R.1. Identificar al director/a de escena en la historia y en la cultura de hoy. Relacionar la ética y la estética en el trabajo de dirección escénica.</i></p>                                                                                                        | CG3, CT2                                                      |
| <p><i>R.2. Profundizar en el conocimiento y manejo de los conceptos y léxico específicos de la escenificación.</i></p>                                                                                                                                                      | CE3, CT2                                                      |
| <p><i>R.3. Aumentar el dominio de los elementos formales de los diferentes lenguajes escénicos, para configurar un proyecto de realización escénica.</i></p>                                                                                                                | CE3                                                           |
|                                                                                                                                                                                                                                                                             | CE3, CT2                                                      |

|                                                                                                                                                                                                                                                                           |                    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| R.4. Desarrollar las diferentes etapas de la ideación de una propuesta escénica, ajustándose a una planificación temporal.                                                                                                                                                |                    |
| R.5. Diseñar la estructura y el desarrollo de un proceso de ensayos, en función de las características del proyecto de escenificación.                                                                                                                                    | CE3, CT2           |
| R.6. Construir una propuesta de escenificación, atendiendo a unos objetivos éticos y estéticos, con rigor, riesgo y coherencia.                                                                                                                                           | CE3, CG2, CG3, CT2 |
| R.7. Saber conformar un cuaderno de dirección con claridad y rigor, concebido como herramienta de trabajo fundamental en la ideación de la propuesta, desde todos los puntos de vista: ideológico, metodológico, estético y técnico.                                      | CE3, CG2, CG3, CT2 |
| R.8. Abrirse al descubrimiento creativo, cuestionando las propias certezas, escuchando de forma activa las ideas ajenas y desarrollando un espíritu crítico y de aprendizaje permanente.                                                                                  | CG2, CG3           |
| R.9. Ser capaz de llevar a cabo un trabajo colaborativo, configurando una dramaturgia conjunta, asumiendo los diferentes tipos de responsabilidades y diseñando las dinámicas de funcionamiento que aseguren una aportación equilibrada de todos los miembros del equipo. | CE3, CG2, CG3      |
| R.10. Desarrollar las habilidades de relación con un equipo humano, asumiendo las responsabilidades de liderazgo desde el respeto al otro.                                                                                                                                | CG2, CG3           |

**Nota important:** Les competències estan expressades en un sentit genèric pel que és necessari incloure en la guia docent els resultats d'aprenentatge. Aquests resultats constitueixen una concreció d'una o diverses competències, fent explícit el grau de domini o acompliment que ha d'adquirir l'alumnat i contenen en la seua formulació el criteri amb el qual van a ser avaluades. Els resultats d'aprenentatge evidencien allò que l'alumnat serà capaç de demostrar en finalitzar l'assignatura o matèria i reflecteixen, així mateix, el grau d'adquisició de la competència o conjunt de competències.

**Nota importante:** Las competencias están expresadas en un sentido genérico por lo que es necesario incluir en la guía docente los resultados de aprendizaje. Estos resultados constituyen una concreción de una o varias competencias, haciendo explícito el grado de dominio o desempeño que debe adquirir el alumnado y contienen en su formulación el criterio con el que van a ser evaluadas. Los resultados de aprendizaje evidencian aquello que el alumnado será capaz de demostrar al finalizar la asignatura o materia y reflejan, asimismo, el grado de adquisición de la competencia o conjunto de competencias.

| <b>4 Continguts de l'assignatura i organització temporal de l'aprenentatge</b><br><b>Contenidos de la asignatura y organización temporal del aprendizaje</b> |                                                        |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|
| Descripció per blocs de contingut, unitats didàctiques, temes,...<br><i>Descripción por bloques de contenido, unidades didácticas, temas,...</i>             | Planificació temporal<br><i>Planificación temporal</i> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>BLOCS DE CONTINGUTS</b></p> <p><b>1.- Introducció.</b><br/>Lectura de textos dramàtics i determinació de les seues característiques.</p> <p>Apropament a diverses estratègies d'escenificació a través de figures de referència i d'espectacles de diferents paradigmes escènics.</p> <p><b>2.- El projecte d'escenificació.</b><br/>Per a desenvolupar els projectes d'escenificació es formaran equips de treball. Cada equip triarà un text dramàtic i establirà de forma conjunta les claus dramàtiques. El text es dividirà en parts i cada membre de l'equip liderarà el treball sobre una part, en la que també hi col·laborarà la resta.</p> <p>2.1. El punt de partida.<br/>Elecció del text, documentació i anàlisi dramàtica.</p> <p>2.2. Elaboració de la hipòtesi general de l'escenificació. Recerca de referents. Relació entre ètica, estètica i tècnica. Conceptualització de la proposta interpretativa, espacial, escenogràfica, de disseny de personatge, d'imatge, d'il·luminació, so, etc.</p> <p>2.3. Creació dels dissenys.<br/>L'alumnat plantejarà totes les propostes creatives i col·laborarà amb les d'escenografia i disseny de personatge, que seran realitzades per l'alumnat de l'especialitat d'Escenografia, desenvolupant la dramàtica plantejada i sota la supervisió del professorat.</p> <p>2.4. Plantejament i organització del procés d'assaig .<br/>Planificació de la temporalitat i progressió del procés d'assaig. L'espai de treball. Concepció i preparació de les dinàmiques d'assaig amb els actors/actrius.</p> <p><b>ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES</b></p> <p>Assistència a les Jornades d'Arts Vives organitzades pel Festival Russafa Escènica</p> <p>Tres encontres amb professionals de l'escena per a compartir experiències, trajectòries, i reflexions.</p> <p><b>BLOQUES DE CONTENIDOS</b></p> <p><b>1.- Introducción.</b><br/>Lectura de textos dramáticos y determinación de sus características.</p> <p>Acercamiento a diversas estrategias de escenificación a través de figuras de referencia y espectáculos de diferentes paradigmas escénicos.</p> | <p>Setembre- Octubre</p> <p>Setembre-Novembre</p> <p>Novembre-Desembre</p> <p>Desembre-Gener</p> <p>Desembre-Gener</p> <p>Setembre</p> <p>Octubre-Desembre</p> <p>Septiembre- Octubre</p> |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                             |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>2.- El proyecto de escenificación.</b></p> <p><b>2.1. El punto de partida.</b><br/><i>Elección de la propuesta, documentación y análisis dramático del texto o material creativo elegido.</i></p> <p><b>2.2. Elaboración de la hipótesis general de la escenificación.</b><br/><i>Búsqueda de referentes. Relación entre ética, estética y técnica. Conceptualización de la propuesta interpretativa, espacial, escenográfica, de diseño de personaje, de imagen, de iluminación, sonido, etc.</i></p> <p><b>2.3. Creación de los diseños.</b><br/><i>EL alumnado planteará todas las propuestas creativas y colaborará con las de escenografía y diseño de personaje, que serán realizadas por el alumnado de la especialidad de Escenografía, desarrollando la dramaturgia planteada y bajo supervisión del profesorado.</i></p> <p><b>2.4. Planteamiento y organización del proceso de ensayo.</b><br/><i>Planificación de la temporalidad y progresión del proceso de ensayo. El espacio de trabajo. Concepción y preparación de las dinámicas de ensayo con los actores / actrices.</i></p> <p><b>ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS</b></p> <p><i>Asistencia a las Jornades d'Arts Vives organizadas por el Festival Russafa Escènica</i></p> <p><i>Tres encuentros con profesionales de la escena para compartir experiencias, trayectorias y reflexiones</i></p> | <p><i>Septiembre-Noviembre</i></p> <p><i>Noviembre-Diciembre</i></p> <p><i>Diciembre-Enero</i></p> <p><i>Septiembre</i></p> <p><i>Octubre-Diciembre</i></p> |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

| <b>5 Activitats formatives</b><br><b>Actividades formativas</b>                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                      |                                                                                          |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>5.1 Activitats de treball presencials</b><br><b>Actividades de trabajo presenciales</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                      |                                                                                          |
| <b>ACTIVITATS</b><br><b>ACTIVIDADES</b>                                                    | <b>Metodologia d'ensenyança-aprenentatge</b><br><b>Metodología de enseñanza-aprendizaje</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <b>Relació amb els Resultats d'Aprenentatge</b><br><b>Relación con los Resultados de Aprendizaje</b> | <b>Volum treball (en nº hores o ECTS)</b><br><b>Volumen trabajo (en nº horas o ECTS)</b> |
| Classes pràctiques<br><i>Clases prácticas</i>                                              | Sessions de treball en grup supervisades pel professor. Estudi de casos, projectes, tallers, problemes, estudi de camp, aula d'informàtica, laboratori, visites a exposicions/concerts/representacions/ audicions..., cerca de dades, biblioteques, en Internet, etc.<br>Construcció significativa del coneixement a través de la interacció i activitat de l'alumne.<br>Sesiones de trabajo grupal en grupos supervisadas por el profesor. Estudio de casos, proyectos, talleres, problemas, estudio de campo, aula de informática, laboratorio, visitas a exposiciones/conciertos/ representaciones/audiciones..., búsqueda de datos, bibliotecas, en Internet, etc.<br>Construcción significativa del conocimiento a través de la interacción y actividad del alumno. | R1, R2, R3, R8                                                                                       | 24                                                                                       |

| Tutoria<br><i>Tutoría</i>                                                          | Atenció personalitzada i en grup reduït. Període d'instrucció i/o orientació realitzat per un tutor/a amb l'objectiu de revisar i discutir els materials i temes presentats en les classes, seminaris, tallers, lectures, realització de treballs, projectes, etc.<br><i>Atención personalizada y en pequeño grupo. Periodo de instrucción y/o orientación realizado por un tutor/a con el objetivo de revisar y discutir los materiales y temas presentados en las clases, seminarios, talleres, lecturas, realización de trabajos, proyectos, etc.</i>                                                                     | R3, R4, R5,<br>R6, R7, R8                                                                     | 60                                                                                |
|------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|
| Avaluació<br><i>Evaluación</i>                                                     | Conjunt de proves (audicions, orals i/o escrites) empleades en l'avaluació inicial, formativa o additiva de l'alumne.<br><i>Conjunto de pruebas (audiciones, orales y/o escritas) empleadas en la evaluación inicial, formativa o aditiva del alumno.</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | R7, R8, R9                                                                                    | 6                                                                                 |
| SUBTOTAL                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                               | 90                                                                                |
| <b>5.2 Activitats de treball autònom</b><br><i>Actividades de trabajo autónomo</i> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                               |                                                                                   |
| ACTIVITATS<br><i>ACTIVIDADES</i>                                                   | Metodologia d'ensenyança-aprenentatge<br><i>Metodología de enseñanza-aprendizaje</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Relació amb els Resultats d'Aprenentatge<br><i>Relación con los Resultados de Aprendizaje</i> | Volum treball (en nº hores o ECTS)<br><i>Volumen trabajo (en nº horas o ECTS)</i> |
| Treball autònom<br><i>Trabajo autónomo</i>                                         | Estudi de l'alumne/a: preparació i pràctica individual de lectures, textos, interpretacions, assajos, resolució de problemes, projectes, seminaris, tallers, treballs, memòries,... per a exposar, interpretar o entregar durant les classes teòriques, classes pràctiques i/o tutories de grup reduït.<br><i>Estudio del alumno/a: preparación y práctica individual de lecturas, textos, interpretaciones, ensayos, resolución de problemas, proyectos, seminarios, talleres, trabajos, memorias,... para exponer, interpretar o entregar durante las clases teóricas, clases prácticas y/o tutorías de pequeño grupo.</i> | R1, R2, R3, R4,<br>R5, R6, R7,<br>R8, R9                                                      | 42                                                                                |
| Estudi pràctic<br><i>Estudio práctico</i>                                          | Preparació en grup de lectures, textos, interpretacions, assajos, resolució de problemes, projectes, seminaris, tallers, treballs, memòries,... per a exposar, interpretar o entregar durant les classes teòriques, classes pràctiques i/o tutories de grup reduït.<br><i>Preparación en grupo de lecturas, textos, interpretaciones, ensayos, resolución de problemas, proyectos, seminarios, talleres, trabajos, memorias,... para exponer, interpretar o entregar durante las clases teóricas, clases prácticas y/o tutorías de pequeño grupo.</i>                                                                        | R7, R8, R9                                                                                    | 10                                                                                |
| Activitats complementàries<br><i>Actividades complementarias</i>                   | Preparació i assistència a activitats complementàries com tallers, exposicions, concerts, representacions, congressos, conferències,...<br><i>Preparación y asistencia a actividades complementarias como talleres, exposiciones, conciertos, representaciones, congresos, conferencias,...</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | R3, R8                                                                                        | 8                                                                                 |
| SUBTOTAL                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                               | 60                                                                                |
| <b>TOTAL</b>                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                               | 150                                                                               |

| 6 Sistema d'avaluació i qualificació<br><i>Sistema de evaluación y calificación</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                 |                                                           |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|
| 6.1 Instruments d'avaluació<br><i>Instrumentos de evaluación</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                 |                                                           |
| Proves escrites (proves objectives, de desenvolupament, mapes conceptuals,...), exposició oral, treballs dirigits, projectes, tallers, estudis de cas, quaderns d'observació, portafolio,...<br><i>Pruebas escritas (pruebas objetivas, de desarrollo, mapas conceptuales,...), exposición oral, trabajos dirigidos, proyectos, talleres, estudios de caso, cuadernos de observación, portafolio,...</i> |                                                                                 |                                                           |
| INSTRUMENT D'AVALUACIÓ<br><i>INSTRUMENTO DE EVALUACIÓN</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Resultats d'Aprenentatge avaluats<br><i>Resultados de Aprendizaje evaluados</i> | Percentatge atorgat (%)<br><i>Porcentaje otorgado (%)</i> |
| <b>AVALUACIÓ CONTÍNUA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                 |                                                           |
| 1. Observació directa                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | R1 a R8                                                                         | 25                                                        |
| 2. Fitxes de lectura textos dramàtics                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | R2-R3                                                                           | 10                                                        |
| 3. Projecte d'escenificació i quadern de direcció                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | R1 a R8                                                                         | 50                                                        |
| 4. Anàlisi i reflexió sobre bibliografia I                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | R1-R2                                                                           | 10                                                        |
| 5. Autoavaluació                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | R1 a R8                                                                         | 5                                                         |
| <b>PRIMERA CONVOCATÒRIA<br/>(sense avaluació contínua)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                 |                                                           |
| 1. Fitxes de lectura textos dramàtics                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | R2-R3                                                                           | 10                                                        |
| 2. Projecte d'escenificació i quadern de direcció                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | R1 a R8                                                                         | 50                                                        |
| 3. Anàlisi i reflexió sobre bibliografia I                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | R1-R2                                                                           | 10                                                        |
| 4. Anàlisi i reflexió sobre bibliografia II                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | R1-R2                                                                           | 10                                                        |
| 5. Defensa oral del projecte d'escenificació                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | R1 a R8                                                                         | 20                                                        |
| <b>EVALUACIÓN CONTINUA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                 |                                                           |
| 1. Observación directa                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | R1 a R8                                                                         | 25                                                        |
| 2. Fichas de lectura textos dramáticos                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | R2 - R3                                                                         | 10                                                        |
| 3. Proyecto de escenificación y cuaderno de dirección                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | R1 a R8                                                                         | 50                                                        |
| 4. Análisis y reflexión sobre bibliografía I                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | R1-R2                                                                           | 10                                                        |
| 5. Autoevaluación                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | R1 a R8                                                                         | 5                                                         |
| <b>PRIMERA CONVOCATORIA<br/>(sin evaluación continua)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                 |                                                           |
| 1. Fichas de lectura textos dramáticos                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | R2 - R3                                                                         | 10                                                        |
| 2. Proyecto de escenificación y cuaderno de dirección                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | R1 a R8                                                                         | 50                                                        |
| 3. Análisis y reflexión sobre bibliografía I                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | R1 - R2                                                                         | 10                                                        |
| 4. Análisis y reflexión sobre bibliografía II                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | R1 - R2                                                                         | 10                                                        |
| 5. Defensa oral del proyecto de escenificación                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | R1 a R8                                                                         | 20                                                        |

## 6.2 Criteris d'avaluació i dates d'entrega

*Criterios de evaluación y fechas de entrega*

En acabar l'assignatura, l'alumnat deurà dominar els continguts tant en l'àmbit conceptual (teòrics) com procedimental (pràctics), a més dels que s'inclouen a continuació (actitudinals)

- Comprensió i aplicació dels conceptes de la matèria.
- Ús correcte i adequat de la terminologia específica.
- Actitud cap a l'assignatura i els companys (responsable, col·laboradora, respectuosa, solidària...).
- Col·laboració i escolta de les propostes dels companys/es d'escenografia.
- Disposició de joc i risc en les propostes.
- Capacitat de formalització i expressió de les idees en l'àmbit oral i escrit.
- Escolta i participació en les posades en comú.
- Reflexió crítica envers el propi treball.
- Compliment dels terminis de lliurament.

El professorat establirà les pautes a seguir per a la realització de cada instrument amb l'antelació adequada.

Per a superar l'assignatura l'alumnat haurà d'obtenir una qualificació mínima del 40% en cadascun dels instruments d'avaluació. Altrament la qualificació serà No presentat. Aquest resultat és equivalent a un suspens sense nota numèrica i consumeix convocatòria.

En les activitats escrites i, si és el cas, en l'examen, es valorarà, a més del contingut, aspectes com la presentació, la redacció i la correcció lingüística (ortogràfica, gramatical, sintàctica, lèxica i textual).

### AVALUACIÓ CONTÍNUA

**Observació directa.** El professorat anirà recollint evidències del procés al llarg de tot el semestre.

**Fitxes de lectura.** Contindran una breu sinopsi argumental, una indicació de les característiques principals i una reflexió personal. Es facilitarà una fitxa-plantilla.

**Quadern de direcció.** En ell es desenvoluparà completament el projecte que es portarà a terme al semestre següent. Tot i que el projecte serà conjunt, cada membre de l'equip deurà presentar el seu quadern, amb els seus propis plantejaments i reflexions, detallant especialment tot allò relacionat amb la part de la peça en la qual assumisca la direcció.

**Anàlisi i reflexió sobre bibliografia I.** Treballs teòrics sobre les referències bibliogràfiques obligatòries. El professorat facilitarà l'índex a desenvolupar. Extensió mínima de cadascun, 1500 paraules.

**Autoavaluació.** La plantilla es posarà a disposició de l'alumnat al principi de semestre i caldrà presentar-la, amb el quadern de direcció.

### DATES DE LLIURAMENT

Es farà un seguiment de la proposta d'escenificació, que caldrà desenvolupar de manera progressiva ajustant-se a les següents dates de presentació de l'evolució del projecte:

- 29 de setembre – Definició dels grups de treball
- 23 d'octubre – Elecció de text
- **30 d'octubre – Lliurament del document Fitxes de lectura (a)**
- 6 de novembre – Exposició de les primeres idees
- 27 de novembre – Presentació de la dramaturgia. Versió textual o guió per a l'inici del treball sobre dissenys d'escenografia, personatge, etc.
- 18 de desembre – Presentació del projecte escènic

- **22 de desembre – Lliurament de la primera part del Quadern de direcció (Punt de partida i Treball sobre el text) (b)**
- 15 de gener – Presentació final de la proposta
- **19 de gener – Lliurament de la segona part del Quadern de direcció (Treball per a una escenificació pròpia i Assajos). (c)**

Els documents a, b i c no s'admetran fora de termini, excepció feta de situacions excepcionals. En aquest cas caldrà comptar amb el vistiplau previ del professorat, que assignarà la nova data de lliurament.

PRIMERA CONVOCATÒRIA (sense avaluació contínua)

**Quadern de direcció, Fitxes de lectura i Anàlisi i reflexió sobre bibliografia I.** *Mateixos criteris que en l'avaluació continua.*

**Defensa oral del projecte d'escenificació.** *Es realitzarà sense cap material de suport. Es valorarà el domini de la proposta i la solidesa conceptual. Hi haurà un temps màxim de 30 min. i després el professorat podrà formular preguntes.*

**Anàlisi i reflexió sobre bibliografia II.** Treball teòric sobre una de les referències bibliogràfiques recomanades. El professorat facilitarà l'índex a desenvolupar. Extensió mínima, 1500 paraules.

DATES DE LLIURAMENT

**El Quadern de direcció, les Fitxes de lectura i els treballs d'Anàlisi i reflexió sobre bibliografia I i II podran presentar-se fins al 19 de gener. La Defensa oral serà el 23 de gener de 9h a 11h** (dates subjectes a canvis per necessitats del centre).

Si l'/la estudiant supera el 20% de faltes d'assistència no justificades, sobre el total de les hores lectives presencials de l'assignatura, perdrà el dret a l'avaluació continua i tindrà que presentar-se a la primera convocatòria.

La direcció del centre podrà autoritzar, a petició de l'estudiant, amb caràcter excepcional i per causes objectives degudament justificades, com per exemple malaltia greu o qualsevol altra causa de força major, la renúncia a una convocatòria per curs acadèmic i per assignatura.

*Al acabar la asignatura, el alumnado deberá dominar los contenidos tanto en el ámbito conceptual (teóricos) como procedimental (prácticos), además de los que se incluyen a continuación (actitudinales)*

- *Comprensión y aplicación de los conceptos de la materia.*
- *Uso correcto y adecuado de la terminología específica.*
- *Actitud hacia la asignatura y los compañeros (responsable, colaboradora, respetuosa, solidaria...)*
- *Colaboración y escucha de las propuestas de los compañeros/as de escenografía.*
- *Disposición de juego y riesgo en las propuestas.*
- *Capacidad de formalización y expresión de las ideas en el ámbito oral y escrito.*
- *Escucha y participación en las puestas en común.*
- *Reflexión crítica hacia el propio trabajo.*
- *Cumplimiento de los plazos de entrega.*

*El profesorado establecerá las pautas a seguir para la realización de cada instrumento con la antelación adecuada.*

Para superar la asignatura el alumnado deberá obtener una calificación mínima del 40% en cada instrumento de evaluación. En caso contrario la calificación será No presentado. Este resultado es equivalente a un suspenso sin nota numérica y consume convocatoria. En las actividades escritas y, en su caso, en el examen, se valorará, además del contenido, aspectos como la presentación, la redacción y la corrección lingüística (ortográfica, gramatical, sintáctica, léxica y textual).

#### EVALUACIÓN CONTINUA

**Observación directa.** El profesorado irá recogiendo evidencias del proceso a lo largo de todo el semestre.

**Fichas de lectura.** Contendrán una breve sinopsis argumental, una indicación de las características principales y una reflexión personal. Se facilitará una ficha-plantilla.

**Cuaderno de dirección.** En él se desarrollará completamente el proyecto que se llevará a cabo en el semestre siguiente. A pesar de que el proyecto será conjunto, cada miembro del equipo deberá de presentar su cuaderno, con sus propios planteamientos y reflexiones, detallando especialmente todo aquello relacionado con la parte de la pieza en la cual asuma la dirección.

**Análisis y reflexión sobre bibliografía I.** Trabajos teóricos sobre las referencias bibliográficas obligatorias. El profesorado facilitará el índice a desarrollar. Extensión mínima de cada uno, 1500 palabras.

**Autoevaluación.** La plantilla se pondrá a disposición del alumnado a primeros de semestre y habrá que presentarla, con el cuaderno de dirección.

#### FECHAS DE ENTREGA

Se hará un seguimiento de la propuesta de escenificación, que habrá que desarrollar de manera progresiva ajustándose a las siguientes fechas de presentación de la evolución del proyecto:

- 29 de septiembre – Definición de los grupos de trabajo
- 23 de octubre – Elección de texto
- **30 de octubre – Entrega del documento Fichas de lectura (a)**
- 6 de noviembre – Exposición de las primeras ideas
- 27 de noviembre – Presentación de la dramaturgia. Versión textual o guión para el inicio del trabajo sobre diseños de escenografía, personaje, etc.
- 18 de diciembre – Presentación del proyecto escénico
- **22 de diciembre – Entrega de la primera parte del Cuaderno de dirección (Punto de partida y Trabajo sobre el texto) (b)**
- 15 de enero – Presentación final de la propuesta
- **19 de enero – Entrega de la segunda parte del Cuaderno de dirección (Trabajo Para una escenificación propia y Ensayos). (c)**

Los documentos a, b y c no se admitirán fuera de plazo, excepción hecha de situaciones excepcionales. En este caso habrá que contar con el visto bueno previo del profesorado, que asignará la nueva fecha de entrega.

#### PRIMERA CONVOCATORIA (sin evaluación continua)

**Cuaderno de dirección, Fichas de lectura y Análisis y reflexión sobre bibliografía I..**

Mismos criterios que en la evaluación continúa.

**Análisis y reflexión sobre bibliografía II.** Trabajo teórico sobre una de las referencias bibliográficas recomendadas. El profesorado facilitará el índice a desarrollar. Extensión mínima, 1500 palabras.

**Defensa oral del projecte de escenificació.** Se realitzarà sin ningún material de apoyo. Se valorará el dominio de la propuesta y la solidez conceptual. Habrá un tiempo máximo de 30 min. y después el profesorado podrá formular preguntas.

#### FECHAS DE ENTREGA

El Cuaderno de dirección, las Fichas de lectura y los trabajos de Análisis y reflexión sobre bibliografía I y II podrán presentarse hasta el 19 de enero. La Defensa oral será el 23 de enero de 9h a 11h (fechas sujetas a cambios por necesidades del centro).

Si el/la estudiante supera el 20% de faltas de asistencia no justificadas, sobre el total de las horas lectivas presenciales de la asignatura, perderá su derecho a la evaluación continua y tendrá que presentarse a la primera convocatoria.

La dirección del centro podrá autorizar, a petición del estudiante, con carácter excepcional y por causas objetivas debidamente justificadas, como por ejemplo enfermedad grave o cualquier otra causa de fuerza mayor, la renuncia a una convocatoria por curso académico y por asignatura.

### 6.3 Sistemes de recuperació

#### Sistemas de recuperación

Per a l'alumnat que ha suspès o no ha seguit el desenvolupament normal de les classes – criteris i dates d'entrega  
Para el alumnado que ha suspendido o no ha seguido el desarrollo normal de las clases – criterios y fechas de entrega

La segona convocatòria tindrà els mateixos instruments, percentatges i criteris d'avaluació que la primera convocatòria.

#### Instruments d'avaluació

|                                                   |     |
|---------------------------------------------------|-----|
| 1. Fitxes de lectura textos dramàtics             | 10% |
| 2. Projecte d'escenificació i quadern de direcció | 50% |
| 3. Anàlisi i reflexió sobre bibliografia I        | 10% |
| 4. Anàlisi i reflexió sobre bibliografia II       | 10% |
| 5. Defensa oral del projecte d' escenificació     | 20% |

La segunda convocatoria tendrá los mismos instrumentos, porcentajes y criterios de evaluación que la primera convocatoria.

#### Instrumentos de evaluación

|                                                       |     |
|-------------------------------------------------------|-----|
| 1. Fichas de lectura textos dramáticos                | 10% |
| 2. Proyecto de escenificación y cuaderno de dirección | 50% |
| 3. Análisis y reflexión sobre bibliografía I          | 10% |
| 4. Análisis y reflexión sobre bibliografía II         | 10% |
| 5. Defensa oral del proyecto de escenificación        | 20% |

## 7

**Bibliografia***Bibliografía***Obligatòria I *Obligatoria I***

- FISCHER-LICHTE, E. (2011). *Estética de lo performativo*. Abada
- SIMÓ, R. (2024) *L'art de l'escenificació*. Institut del Teatre – Angle Editorial (capítols)

**Obligatòria II *Obligatoria II***

- Bibliografia específica (a determinar)

**Recomanada***Recomendada*

- ARGÜELLO PITT, C. (2016). *Dramaturgia de la dirección de escena*. Paso de Gato
- ARRIBAS, A. i DORDAL, F. (2017). *La mirada obscena*. Comanegra
- BERNAT, R. I DUARTE, I. (Ed.) (2009). *Querido público. El espectador ante la participación: jugadores, usuarios, prosumers y fans*. Centro Párraga, Cendeac y Eléctrica Producciones.
- BOGART, A. (2008). *La preparación del director*. Alba Editorial.
- CALONGE, E. (2012). *Orientaciones en el desierto. Itinerarios para materializar lo invisible en la creación teatral*. Artezblai.
- CARNEVALI, D. (2017). *Forma dramática y representación del mundo*. Institut del Teatre
- DÍAZ, M. (2016). *La puesta en escena*. Fahnauer Verlag
- HORMIGÓN, J.A. (1991). *Trabajo dramático y puesta en escena*. A.D.E.
- IRVIN, P. (2003). *Directores*. Océano
- LEHMAN, H-T. (2013). *Teatro posdramático*. CENDEAC
- LÓPEZ-ANTUÑANO, J. G. (2016). *La escena del siglo XXI*. A.D.E.
- LÓPEZ-ANTUÑANO, J. G. i MARTÍNEZ, J. (2016). *El análisis de la escenificación*. Fundamentos.
- MARTÍNEZ PARAMIO, A. (2006). *Cuaderno de dirección teatral*. Ñaque
- PAVIS, P. (2008). *Diccionario del teatro*. Paidós
- PAVIS, P. (2000). *El análisis de los espectáculos*. Paidós
- RAYMOND, J. L. (2019). *El actor en el espacio*. Fundamentos
- SÁNCHEZ, J.A. (2014). *Dramaturgias de la imagen*. Ed. de la Universidad de Castilla-la Mancha.